

KÓCSÁNÉ HORVÁTH ERIKA¹ – HALÁSZ ESZTER²:

AZ ÖNKORMÁNYZATI ASP RENDSZER BEVEZETÉSÉNEK ÉS HASZNÁLATÁNAK TAPASZTALATAI

THE EXPERIENCES OF THE INTRODUCTION AND APPLICATION OF THE MUNICIPALITY ASP SYSTEM

Az önkormányzati ASP rendszer (a továbbiakban: ASP) országos bevezetésének gondolata 2014-ben fogalmazódott meg kormányzati célkitűzésként. A 2015-2019. közötti időszakban ütemezetten (a fővárosi önkormányzat kivételével) minden önkormányzat csatlakozott az ASP szolgáltatásaihoz, amelyet közel 30.000 önkormányzati ügyintéző használ napi szinten. Az önkormányzati ASP rendszer lényege, hogy az ún. távoli szolgáltatásnyújtás (ASP) technológia segítségével az állam az önkormányzatok számára központilag biztosítja az önkormányzati feladatellátás egyes elemeinek informatikai támogatását. Az ASP újszerűsége abban mutatkozik meg, hogy a szakrendszerek nem csak önállóan működnek, hanem integráltan is, egységes rendszert alkotva. Az ASP az önkormányzatok hatósági ügyintézési feladatait támogatja, az alábbi területeken: helyi adóztatás, gazdálkodás, ingatlanvagyon kataszter, ipar és kereskedelem, hagyatéki ügyintézés, iratkezelés. Az ASP további fontos szakmai célja az elektronikus ügyintézés széleskörű megvalósítása az önkormányzati szektorban. A szolgáltatást az állam ingyenesen biztosítja az önkormányzatok számára.

The thought of the nationwide introduction of the Municipality ASP system (hereafter: ASP) emerged in 2014 as a governmental objective. Between 2015 and 2019 - with the exception of the capital - every local government joined the ASP, which now has approximately 30.000 daily users. The main point of the ASP is that the state provides a standardized IT solution for the local governments through a remote service provider technology, in order to support different municipality functions. The novelty of the ASP is that the different management systems operate as part of an integrated system. The ASP supports the magisterial and administrative tasks of the local governments in the following areas: local tax management, financial management, estate cadaster, trade, inheritance, record management. One of the main objectives of the ASP is the widespread implementation of electronic administration. The state provides the ASP system free of charge for the local governments.

Az önkormányzati ASP bevezetési és használati tapasztalatainak bemutatása előtt az alábbiakban röviden összefoglaljuk a szolgáltatás lényegi jellemzőit.

¹ főosztályvezető, Önkormányzati ASP Alkalmazásokat Támogató Főosztály, Magyar Államkincstár

² osztályvezető, Szolgáltatás-menedzsment Osztály, Magyar Államkincstár

1. MI AZ ÖNKORMÁNYZATI ASP RENDSZER – ÁTTEKINTŐ KÉRDÉSEK

1.1. MIT JELENT AZ ASP?

Az Application Service Provider (ASP) szolgáltatás lényege, hogy az ügyfél nem magát a számítógépes programot vásárolja meg, telepíti helyben a saját gépére és kezdi el annak használatát, hanem egy távoli szolgáltató központtól szolgáltatásként veszi igénybe az alkalmazásokat. Az ASP tehát felhő alapú szolgáltatás.

1.2. MI AZ ÖNKORMÁNYZATI ASP BEVEZETÉSÉNEK CÉLJA?

Az önkormányzati feladatellátás egységességének támogatása: az állam ASP szolgáltatás keretében központi informatikai támogatást biztosít az önkormányzatoknak hatósági és gazdálkodási feladatainak ellátásához.

Az egységes ASP szolgáltatás bevezetése előtt az önkormányzatok az egyes szakterületeken számos eltérő szoftvert használtak, és nem is minden folyamatot támogattak elektronikusan.

Az eltérő informatikai ellátottságra, rendszerekre nem lehetett költséghatékonyan modern, központi, egységes elektronikus ügyintézési szolgáltatásokat építeni, így az egyes települések lakossága eltérő összetételű és színvonalú szolgáltatásokat vehetett igénybe.

Az önkormányzati ASP bevezetése, és azzal párhuzamosan az elektronikus ügyintézés kötelező elemeinek törvényi szabályozása javítja az önkormányzatok hatósági feladatainak ellátását, valamint település mérettől függetlenül a lakosság elektronikus ügyintézési szolgáltatásokra vonatkozó elérési lehetőségeit is, és ezen keresztül az igazgatási szolgáltatások területi különbségeit is.

1.3. MELYEK AZ ÖNKORMÁNYZATI ASP BEVEZETÉSÉNEK ELŐNYEI?

- Az igénybe vehető rendszerek lefedik az önkormányzati hatósági és gazdálkodási folyamatok legfontosabb elemeit.
- központi rendszerüzemeltetés
- A szolgáltatás támogatja a jogszabályokban előírt kötelező feladatok ellátását, az analitikus nyilvántartások vezetését, és a jogszabályokban meghatározott kötelező adatszolgáltatások előállítását.
- A rendszerek biztosítják az elektronikus ügyintézéshez szükséges technológiákat, az ügyfelek igényeihez igazodó, egységes önkormányzati e-ügyintézési szolgáltatásokat
- A szolgáltatások igénybe vétele az önkormányzatok számára ingyenes. Az ASP szolgáltatás jogszabálykövető működése biztosított: a joghatályos állapotban tartás is központi, állami feladat és költség.
- A rendszerek integráltnak, egymással kommunikálva és összehangoltan működnek
- Az önkormányzatonként elkülönült adattárolás és mentés központilag biztosított. Az adatok védettek, azokhoz csak a jogosultsággal rendelkező felhasználók férnek hozzá. A jogosultságokat az önkormányzatok kezelik.
- A bevezetéshez szükséges oktatás központilag biztosított.
- A felhasználók folyamatos támogatása is biztosított az ASP ügyfélszolgálatán, ami elér-

hető telefonon, e-mailben és a központi szolgáltatásmenedzsment rendszer hibabejelentő szolgáltatásán keresztül.

- a felhasználók folyamatos szakmai tájékoztatása és támogatása a jogszabályi környezet és a rendszer technikai módosításaival kapcsolatban

1.4. MELYEK AZ ÖNKORMÁNYZATI ASP SZAKRENDSZEREI?

Az önkormányzati ASP rendszer szakrendszerei:

- önkormányzati adó rendszer,
- gazdálkodási rendszer,
- ingatlanvagyon-kataszter rendszer,
- ipar- és kereskedelmi rendszer,
- hagyatéki leltár rendszer,
- iratkezelő rendszer,
- az elektronikus ügyintézési portál rendszer, ide értve az elektronikus űrlap-szolgáltatást,
- önkormányzati települési portál rendszer.

1.5. MÍLYEN EGYÉB ELEMEI VANNAK A SZOLGÁLTATÁSNAK?

- A Keretrendszer a szakrendszerek számára egységes felületet és hozzáférést, az egységes felhasználó- és jogosultságkezelést, valamint a rendszerszintű menedzsment (üzleti) funkciók elérését biztosítja.
- A támogató rendszerek az önkormányzati ASP rendszer napi adminisztratív, ügyfélszolgálati és működtetési feladatait segítő alkalmazások: ezek a bejelentés-kezelő rendszer és az oktatási portál.
- Az önkormányzati Adattárház adattartalma a kormányzati és önkormányzati döntések előkészítését szolgálja.
- Az adattárház ezen túl lehetőséget teremt az önkormányzatokat terhelő különböző adat-szolgáltatások adatminőségének felülvizsgálatára, azok racionalizálására és az önkormányzatok tehermentesítésére.
- Az adattárház szigorú adatvédelmi szabályok mellett működik, abba csak deperszonalizált adatok kerülnek.

1.6. MI AZ ASP SZOLGÁLTATÁS JOGSZABÁLYI HÁTTERE?

Az önkormányzati ASP szolgáltatás szabályozott, átlátható működése érdekében

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.) módosításáról szóló 2016. évi LIV. törvény 2016. július 1-jén lépett hatályba.
- A Mötv. felhatalmazása alapján 2016. szeptember 3-án lépett hatályba az önkormányzati ASP rendszerről szóló 257/2016. (VIII. 31.) Korm. rendelet, ami a csatlakoztatási és későbbi működtetési folyamat kereteit rögzíti. A Rendelet alapján a Kormány az önkormányzati ASP rendszert a Magyar Államkincstár útján működteti.

1.7. MI A KINCSTÁR SZEREPE AZ ASP SZOLGÁLTATÁS KITERJESZTÉSÉBEN ÉS MŰKÖDTETÉSÉBEN?

A csatlakozó önkormányzatoknak számos technikai, ügyviteli és szabályozási feltételeknek kell megfelelniük és számos feladatot kell végrehajtaniuk annak érdekében, hogy az Önkormányzati ASP rendszeréhez csatlakozni tudjanak.

A Kincstár feladatai:

- az önkormányzatok felkészülésének támogatása,
- a szolgáltatási szerződések megkötése a csatlakozó önkormányzatokkal,
- a szolgáltatásokkal kapcsolatos kommunikációs, oktatási és képzési feladatok ellátása, azok központi koordinációja,
- ügyfélszolgálat, folyamatos tájékoztatás a rendszer felhasználói és külső szervezetek részére
- bejelentéskezelés biztosítása.
- fejlesztési igények, tesztelési feladatok ellátása

1.8. MILYEN FORMÁBAN LEHET CSATLAKOZNI AZ ASP SZOLGÁLTATÁSHOZ?

A helyi önkormányzat az önkormányzati ASP rendszerhez két módon csatlakozhat:

- a keretrendszer és a szakrendszerek teljes körű igénybevételével, azaz rendszercsatlakozással,
- vagy az önkormányzati ASP szakrendszerei által támogatott feladatok önálló informatikai támogatása mellett, az önkormányzati adattárház számára meghatározott adatok átadását lehetővé tevő interfész kiépítésével, azaz interfészes csatlakozással.

1.9. NEMZETKÖZI KITEKINTÉS

A program nemzetközi szinten is jelentős, mind a mérete, mind pedig a szakmai tartalmi miatt.

Tekintettel arra, hogy az önkormányzati ASP fejlesztés európai szinten is kiemelkedő e-közigazgatási projektnek számít, és javíthatja hazánk nemzetközi megítélését, ezért az Európai Bizottság ISA2 (Interoperability solutions for public administrations, businesses and citizens)³ programjának felkérésére a BM elkészített egy az önkormányzati ASP-ről szóló angol, illetve magyar nyelvű szakmai cikket, melyet az ISA2 program kollégáival együttműködve véglegesítettek, és ezt követően a cikk mindkét nyelven publikálásra került az ISA2 program szakmai blogján.

Ezt követően az Európai Unió Tanácsának Osztrák Elnöksége kérte fel a Belügyminisztériumot, hogy Magyarországot képviselve az Osztrák EU Elnökség fő digitalizációs témájú magas szintű konferenciáján, a „High Level Conference on Digital and e-Government 2018” rendezvény egyik szekciójában a magyar önkormányzati ASP rendszert bemutassa, mint egy horizontális, teljes szektort átfogó szakpolitikai eredményt.

A 2018. szeptember 26-án megtartott rendezvényen bemutatásra került az önkormányzati ASP fejlesztés, és a konferenciát követően több országból is érdeklődtek a magyarországi önkormányzati szint digitalizációjának eme jó gyakorlatát illetően. A Belügyminisztériumban látoga-

³ https://ec.europa.eu/isa2/isa2_en

táson lévő horvát szakmai delegációnak, és Varsóban a lengyel Digitalizációs Minisztérium, illetve a Vállalkozási és Technológiai Minisztérium kollégái részére az önkormányzati ASP rendszer is bemutatásra került a lengyel Digitalizációs Minisztérium, illetve a Vállalkozási és Technológiai Minisztérium kollégái részére.

2. CSATLAKOZTATÁS AZ ASP RENDSZERHEZ

2.1. A CSATLAKOZTATÁSI FELADATRENDSZER FELADATCSOPORTJAI

Az önkormányzati ASP rendszerhez való csatlakoztatás összetett feladatrendszer volt, és számos kihívást jelentett a Kincstár és a csatlakozó önkormányzatok részére is, valamint megkövetelte a felek folyamatos és szoros együttműködését.

A csatlakozási folyamat szakaszosan zajlott, három fő ciklusban, a 2017 – 2018 – 2019. években, az adott évekre csatlakozásra kijelölt önkormányzati körre vonatkozóan. A csatlakoztatás fenti 3 fő ciklusát egy úgynevezett pilot időszak előzte meg, amely során 2015. évben 55 önkormányzat, 2016. évben pedig önkéntesen 44 önkormányzat csatlakozott.

A csatlakoztatási feladatrendszer az alábbi fő feladatokból áll:

Képzési feladatcsoport: Minden csatlakozási ciklusban az első félévben került sor a beiskolázási adatfelvételre. Ezt követően rövid időn belül elérést kaptak a beiskolázott felhasználók az egyes szakrendszerek elektronikus oktatási anyagaihoz, és megkezdhették a felkészülést, ami a nyári igazgatási szünetet követően a jelenléti képzésekkel folytatódott a következő év első negyedévének végéig.

Ez az utolsó csatlakozási év példáján keresztül bemutatva azt jelenti, hogy 2018. első negyedévében befejeződött a 2018 januárjától csatlakozók jelenléti oktatása, majd a második negyedévben beiskolázásra kerültek a 2019 januárjától csatlakozók. Biztosításra került számukra az e-learning oktatások, és ezt követően a harmadik és negyedik negyedévben megkezdődött a 2019 januárjától csatlakozók jelenléti képzése, amit aztán 2019. első negyedévében zárt le.

A Kincstár gondoskodott a képzési tematikák elkészítéséről, a jelenléti képzések és az elektronikus oktatások anyagainak gyártásáról, a vizsgák lebonyolításáról, valamint az e-learning oktatási portál üzemeltetéséről. A Kincstár folyamatosan mérte a hallgatói elégedettséget, ami jellemzően 3,5 felett volt a 4,00-es skálán; a hallgatók számos esetben emelték ki a Kincstár munkatársainak támogató tevékenységét.

Szerződés-kötési feladatcsoport: A szerződés-kötéssel kapcsolatos megkeresésünket minden ciklus esetében a csatlakozást megelőző év második félévében küldtük meg a csatlakozó önkormányzatokhoz. Ez a levél ismertette részletesen a szerződés-kötés folyamatát, az azzal kapcsolatos feladatok sorrendjét, továbbá összegyűjtötte az önkormányzatok szerződés-kötéséhez szükséges adatait. A szolgáltatási szerződések automatizált előállítására és megkötésére, aláírására minden év decemberében került sor a következő év januárjától csatlakozókkal.

Szolgáltatásmenedzsment biztosítása: a Kincstár a szolgáltatást igénybe vevő önkormányzatok részére folyamatosan biztosítja az ügyfélszolgálati, szakmai támogatási és hibakezelési szolgáltatásokat, együttműködésben a konzorciumi partnerekkel. Ennek elemei az e-mail-es kapcsolattartás, a telefonos bejelentések kezelésére call center felállítása, valamint webes bejelentőrend-

szer működtetése. A felhasználók támogatása, bejelentéseik, szakmai kérdéseik megválaszolása, megfelelő és nyomon követett kezelése érdekében (részletes előzetes tájékoztatást és elektronikus oktatást követően) 2018. december elsejével bevezetésre került az ASP új, a korábbinál szélesebb funkcionalitású szolgáltatásmenedzsment rendszere (a már korábban csatlakozott önkormányzatok részére is).

Az Önkormányzati ASP szakrendszereinek éles üzemi használatát, a felmerülő problémák kezelését a Kincstár központi telefonos ügyfélszolgálattal (Call Center), e-mail küldési lehetőséggel valamint az önkormányzati felhasználók számára is elérhető hibabejelentő felülettel támogatja.

Az ASP rendszerrel kapcsolatos bejelentések kezelése az ASP hiba- és igénybejelentő alkalmazáson keresztül történik.

A telefonon és e-mailen érkező bejelentéseket az ügyfélszolgálati munkatársak rögzítik a hiba és igénybejelentő rendszerbe.

Az ASP rendszer ügyfélszolgálat rendszerének helyi, megyei illetve országos szintje került kialakításra.

Fontos tapasztalat, hogy az önkormányzatok által tett bejelentések mintegy 65 %-a szakmai segítségnyújtási igény, azaz nem a szakrendszer hiányosságaira vonatkozik, hanem a szakmai, jogszabályi, rendszerhasználati ismereteik megerősítését, bővítését kérik a felhasználók. A bejelentések mintegy 30 %-a vonatkozik tényleges hibára, és mintegy 5 %-a fogalmaz meg fejlesztési igényt.

2.2. A CSATLAKOZTATÁSI FELADATOK KIEMELT ADATAI:

Az ASP rendszerhez történő csatlakozási folyamatban az alábbi képzési adatok mutathatók ki, illetve folyamatos az újonnan belépő felhasználók képzése.

A szerződéskötési, képzési és szolgáltatásmenedzsment feladatcsoportok legfontosabb adatai az alábbiak:

2.2.1. AZ ASP FŐ OKTATÁSI ADATAI

<i>Az e-learning rendszerben regisztrált hallgatók létszáma*</i>			
	2017	2018	Mindösszesen
Összesen	19.407	20.791	40.198

*egy természetes személyhez beiskolázási terve alapján több regisztráció is tartozhat

<i>Képzettek létszáma évenként (természetes személyek száma)</i>			
2017-es csatlakozók	2018-as csatlakozók	2019-es csatlakozók	Mindösszesen
4.847	13.018	9.028	26.893

Az Irat szakrendszer oktatása a szakrendszerért felelős NISZ Zrt. irányításával külön folyamatban, elsősorban e-learning alapon történt, és gyakorlatilag minden önkormányzati ügyintézőre kiterjedt. Az elektronikus oktatást jelenléti konzultációk is támogatták, kiemelten az iratkezelési, ügyviteli feladatokat ellátó munkatársak körére vonatkozóan.

2.2.2. CSATLAKOZOTT ÖNKORMÁNYZATOK/INTÉZMÉNYEK SZÁMA CSATLAKOZÁSI ÜTEMEK SZERINT

Csatlakozás éve	Csatlakozott önkormányzatok száma	Csatlakozott intézmények*/ társulások száma	Létrehozott felhasználói fiókok száma**
2015	54	1	3 200
2016	44	0	1 000
2017	1 637	0	28 800
2018	1 259	28	26 100
2019	202	34	11 816
Összesen	3 196	63	70 916

*önálló gazdasági szervezettel rendelkező

**egy természetes személyhez jogosultságai alapján több felhasználói fiók is tartozhat

A csatlakoztatási feladatok végrehajtásában és az éles üzemi szolgáltatások nyújtásában (ügyféltámogatás, szakmai segítségnyújtás) igen jelentős szerepe van a Kincstár megyei igazgatóságainak. A korábbi együttműködések során kialakult szakmai kapcsolatok jelentős mértékben hozzájárulnak a megfelelő ügyfél-elégedettséghez.

Az ASP szolgáltatás igénybe vevői körének folyamatos intenzív bővülése (minden csatlakozási ciklusban átlagosan 10.000 új felhasználó megjelenése a már csatlakozott felhasználók mellett) ugyanakkor igen jelentős terhelést is eredményez az ASP szolgáltatás nyújtásában érintett szervezeti egységek részére a központban és a megyei igazgatóságoknál egyaránt.

2.2.3. AZ ASP SZOLGÁLTATÁSOKKAL KAPCSOLATOS FELHASZNÁLÓI BEJELENTÉSEK SZÁMA ÉS MEGOSZLÁSA, AZ ASP RENDSZER MŰKÖDTETÉSÉHEZ KAPCSOLÓDÓAN:

2017	Bejelentés		Bejelentés típusa	
	db	hiba	fejlesztési igény	szakmai segítség
Összesen:	12 409	3 764	652	7 993
Arány %	100	30	5	65
2018	Bejelentés		Bejelentés típusa	
	db	hiba	fejlesztési igény	szakmai segítség
Összesen:	24 517	7 645	1 242	15 630
Arány %	100	31	5	64
2019. 31. hétig	Bejelentés		Bejelentés típusa	
	db	hiba	fejlesztési igény	szakmai segítség
Összesen:	18 201	324	1 465	16 412
Arány %	100	2	8	90

Fenti statisztikai adatok alapján megállapítható, hogy míg a bejelentések típusa 2017-2018. évben 30-31 % -os arányban hibabejelentés volt, addig 2019. évben csupán 2% -ot tett ki a hiba-bejelentés. Ez a szolgáltatások folyamatos fejlesztésének, stabilizálásának az eredménye, amelynek során a működési tapasztalatok alapján az üzemeltetési szolgáltatások és a funkcionalitás fejlesztése, valamint az automatizmusok bővítése is folyamatosan zajlott, csökkentve a hibalehetőségeket.

A bejelentéstípus szerinti megoszlás a szakmai segítségkérés irányába tolódott el, ami 2019-ben a bejelentések 90%-át teszi ki.

Bejelentések száma 01-31. hétig db		
2017	2018	2019
8 040	18 437	18 201

Míg a felhasználók szám a 2019. évre a 2017. évihez képest több mint duplájára emelkedett, valamint az igénybevett szolgáltatások portfóliója is bővült, a 2018. és 2019. évi bejelentések száma azonos időszakra nézve közel azonos volt. Ennek egyik kiemelt oka a korábban csatlakozottak használati rutinjának jelentős fejlődése; a tapasztalatok alapján egy év napi szintű használat az összetettebb funkcionalitású szakrendszerek esetében is elegendő a rendszerek kellő mélységű megismeréséhez.

2.3. AZ ASP SZOLGÁLTATÁST MŰKÖDTETŐ SZERVEZET

A Magyar Államkincstár az ASP rendszer működtetési feladatainak ellátását szervezeti szinten főosztályi keretek között végzi 2015. július 1-jétől. A Főosztály tevékenysége két részre tagolódik, az egyikhez a működtetési, a másikhoz az informatikai fejlesztési feladatok tartoznak.

Fejlesztési részhez tartozó feladatok:

- a fejlesztések tervezése, a fejlesztési igények kezelése, prioritizálása, valamint előkészítése.
- A fejlesztések elkészültét követően az új verziók ellenőrzése és a telepítés koordinálása

A működtetési részhez tartozó feladatok:

- a szolgáltatásokat igénybevevők támogatása
- a hibaelhárítás megvalósítása, bejelentések, fogadása, rendszerezése, problémamegoldás
- Együttműködik és szakmai iránymutatás ad a Call Center és a Kincstár igazgatóságai részére az első szintű problémák kezelése és megoldása tekintetében.
- gondoskodik megyei oktatók rendszeres szakmai oktatásáról, konzultációjáról
- gondoskodik az ügyfelek (ELÜGY) és az önkormányzatok szakmai tájékoztató anyagainak nyilvánosságra hozataláról az Önkormányzati Alkalmazásközpont honlapján

Az ASP rendszer hatékony működtetése érdekében főosztályi szinten szükséges gondolkodni az önkéntes csatlakozás esetén azok előkészítéséről, a szolgáltatási szerződések megkötéséről, valamint az oktatások megszervezéséről. Mindezen feladatok megvalósítása szoros együttműködést igényel a Kincstár illetékes társfőosztályaival, valamint a megyei igazgatóságokkal.

2.4. AZ ÉLES SZOLGÁLTATÁS KINCSTÁR OLDALI SZERVEZETI TAPASZTALATAI

2.4.1. ADATVÉDELEM ÉS AZONOSÍTÁS

Az ASP szolgáltatás egyik központi bizalmi kérdése az adatok biztonságos és elkülönített kezelése.

Az ASP rendszerben minden önkormányzatnak, illetve önállóan csatlakozott intézménynek önálló tenántja (bérlői fiókja) van. Ez biztosítja az egyes önkormányzatok adatainak elkülönített kezelését. Az egyes önkormányzatok kezelésében lévő adatok, önálló egységet képeznek, azokra csak az adatokat kezelő önkormányzatnak van rálátása. Mivel az egyes tenantokra vonatkozóan az önkormányzat, mint adatkezelő tenant adminisztrátora adja ki a jogosultságokat, az adatok védelme helyben is fontos felelősség.

Az éles szolgáltatásokkal maguk a felhasználók a Keret rendszerbe belépve találkoznak először, ami tulajdonképpen az a kezelőfelület, ami biztosítja az ASP portfólióba tartozó szakrendszerek számára az egységes felületet és hozzáférést, egységes felhasználó-, és jogosultságkezelést, valamint rendszerszintű menedzsmet (üzleti) funkciók elérését

Az adatok biztonságos kezelése itt is érvényesül; garanciális elem, hogy a belépés csak elektronikus személyi igazolvánnyal történhet. Ezen azonosítási szolgáltatást az ASP rendszer az el-
sők között vezetett be.

A csatlakozási folyamat részeként a Magyar Államkincstár a megyei igazgatóságok munkatársainak bevonásával, széleskörű tájékoztatói kampányt, ezen belül fórumokat, bemutatókat tartott, számos esetben helyszíni látogatás keretén belül, amelyek során az adatbiztonság is kiemelt kérdésként jelent meg.

2.4.2. AZ ASP KERET RENDSZERBEN NYILVÁNTARTOTT TENANTOK ÉS FELHASZNÁLÓK

Az ASP Keretrendszer tartja nyilván a csatlakozott önkormányzatok és intézmények adatait.

Magyarországon jelenleg 3 197 önkormányzat működik, amelyek 738 közös és 564 önálló hivatal. Az önálló hivatalok közül további 19 megyei önkormányzat van.

A szolgáltatás bővülését az alábbi adatok mutatják be.

Csatlakozás éve	Rendszercsatlakozással csatlakozott önkormányzatok	Interfészsel csatlakozott önkormányzatok	csatlakozott intézmények*/ társulások száma	Mindösszesen
2015	54	0	1	55
2016	44	0	0	44
2017	1 637	0	0	1 637
2018	1 259	0	28	1 287
2019	166	36	34	236
Összesen	3 160	36	63	3 259

*önálló gazdasági szervezettel rendelkező

A felhasználók nyilvántartása is a Keret rendszerben történik. A felhasználói adatokat az alábbi táblázat mutatja be.

Szakrendszer	Szakrendszerenként rögzített felhasználók száma*	Felhasználók szakrendszerenkénti %-os aránya*
ADÓ	6 238	8,80%
GAZD	11 214	15,81%
IRAT	28 037	39,54%
IVK	5 768	8,13%
IPARKER	4 094	5,77%
HAGYATÉK	4 111	5,80%
ÚRLAP	7 839	11,05%
TELEPÜLÉSI PORTÁL	3 615	5,10%
ÖSSZESEN	70 916	100,00%

* az egyedi felhasználói létszám cca. 30.000 fő, egy fő több szakrendszerben is rögzített felhasználó lehet

A csatlakozások első lépéseként a Keretrendszerben a tenantok létrehozása történt meg, mely minden esetben ütemezetten zajlott. A tenantok létrehozásához elengedhetetlen volt önkormányzatonként/intézményenként egy tenant adminisztrátor kijelölése, aki az adott tenantban a felhasználókkal kapcsolatos műveletek elvégzéséért (felhasználó létrehozás, jogosítás, zárolás stb.) felelős. A csatlakoztatási folyamatok során erre a feladatkörre sok esetben az önkormányzat jegyzőjét, intézmény esetén intézményvezetőt jelölték ki, vagy informatikus munkatársra bízta a feladatot.

Az ASP Keretrendszer magas biztonsági besorolása miatt a rendszerhez való hozzáférés tekintetében a kéttényezős hitelesítési eljárás használata az előírás.

A két tényező ez esetben a következő:

- A felhasználó ismeri a felhasználói fiókja eléréséhez szükséges felhasználói azonosítót és jelszót.
- A felhasználó birtokol egy eszközt, amely segítségével azonosítja őt a rendszer. Ez az eszköz jelenleg az e-Szig.

Az önkormányzati ASP eSzig-el történő azonosítása olyan technikai folyamattal történik, melynek során személyes adathoz az ASP rendszer nem fér hozzá. Belépéskor ugyanis az e-személyi érvényességét közvetlenül a Belügyminisztérium szervere ellenőrzi. A szerver az ASP rendszernek egy ún. hash-kódot (RID) ad vissza, mely azonos okmány esetén mindig ugyanaz, de ez a kód nem fejthető vissza személyes adattá. Az ASP rendszer ehhez az anonim hash-kódhoz rendeli a felhasználót.

Az országban egyedülálló módon az ASP-ben 2017. májusától elsőként került bevezetésre az eSzig-gel történő autentikáció ilyen széles felhasználói körben. Az átállás időszaka kb. fél évet vett igénybe, melynek folyamata napi szinten monitoringozásra került. A feladatok hatékony

elvégzését részletes tájékoztató levelek útmutatók és eLearning oktatóvideók nagymértékben elősegítették.

Az ASP rendszert napi szinten használják az ügyintézők eSzemélyi belépéssel, de hibajelzés ritkán érkezik, leginkább segítségnyújtásra irányuló kérés, valamint egyéb kisebb fejlesztési igény érkezik.

2.4.3. A GAZDÁLKODÁSI SZAKRENDSZER BEVEZETÉSÉNEK TAPASZTALATAI

A gazdálkodási szakrendszer feladata a települési önkormányzatok, a települési nemzetiségi önkormányzatok, a többcélú kistérségi társulások és irányításuk alá tartozó költségvetési szervek gazdálkodási tevékenységének támogatása. A szakrendszer támogatja az egységes pénzügyi, ügyviteli, ügyintézési és az egyéb alapfeladatok egységes szabályok szerinti elvégzését, átláthatóságát.

Az ASP gazdálkodási szakrendszer egy korszerű gazdálkodási rendszer, mely az alábbiakkal jellemezhető:

- moduláris felépítésű,
- ügyvitelileg zárt rendszerű,
- egyszeres adatfeldolgozású,
- automatizmusokat tartalmazó,
- szabad paramétrezhetőségű,
- grafikus felhasználói felületű,
- többszintű jogosultsági rendszerű,
- más szakrendszerekkel integrált.

A gazdálkodási szakrendszer használata során – a teljesség igénye nélkül – az alábbi jogszabályok előírásait kell betartania:

- az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (Áht.)
- az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (II.11.) korm. rendelet (Áhsz.),
- az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról rendelkező 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (Ávr.),
- az államháztartásban felmerülő egyes gyakoribb gazdasági események kötelező elszámolási módjáról szóló 38/2013. (IX. 19.) NGM rendelet.

Az ASP gazdálkodási szakrendszerének pilot időszaka 2015-ben indult, amelyben 48 önkéntesen csatlakozó önkormányzat vett részt. A kezdeti csatlakozási feladatokat tekintve a felhasználóknak még igen sok adatot kellett manuálisan rögzíteni ahhoz, hogy a szakrendszert „testreszabják” és megkezdhessék a munkát.

Ezt követően volt lehetőség az önkormányzatoknak a törzsadatok migrálására, amelyet excel táblák feltöltésével is elvégezhettek. A kezdeti lépésekhez gyakran volt szükség szakértői segítségre is.

Kiemelten fontos volt a Kincstár számára, hogy a pilot időszak tapasztalatait, fejlesztési igényeit kezelje, és a rendszer további fejlesztésénél lehetőség szerint a felhasználó igényeket is figyelembe vegye.

Az ASP Gazdálkodási szakrendszere ebben az időszakban még nem tartalmazott automatizmusokat, mint az önkormányzatok által korábban használt könyvelési programok, ezért ez a fejlesztési igény prioritásként szerepelt a fejlesztési igények meghatározásánál.

Szintén önkéntesen, 2016 januárjától további 44 önkormányzat kapcsolódott az önkormány-

zati ASP szolgáltatásaihoz. A program fejlesztése tovább folytatódott, immáron a közel száz önkormányzat igényei szerint. Ennek köszönhetően számos új funkció, és automatizmus került kialakításra a programban.

A pilot időszakot követően, 2017. januártól 1679 (5.000 lélekszám alatti) önkormányzat csatlakozott kötelező jelleggel az önkormányzati ASP rendszer Gazdálkodási szakrendszeréhez. Az előző két év tapasztalatai alapján egy minialkalmazás került fejlesztésre Beállításvarázsló néven, amely hozzájárult a törzsadatok minél egyszerűbb betöltéséhez, a szakrendszer paraméterezéséhez. A Beállításvarázslóval a paraméterezésre fordított idő a korábbi csatlakoztatások manuális adatrögzítéséhez képest jelentősen lecsökkent, és így 2016. december végéig minden csatlakozó önkormányzat el tudta végezni a szükséges beállításokat. Ennek eredményeként 2017. január elsejétől azonnal meg lehetett kezdeni az érdemi munkát a programmal, hiszen egy előre beparaméterezett program várta a felhasználókat.

Erre az időszakra a már számos fejlesztés megvalósult, ami a felhasználók munkáját segítette. Ilyen volt például:

- az integrált működés kialakítása,
- az önkormányzati adó szakrendszerben könyvelt forgalmi és állományi adatok átvétele,
- az ingatlanvagyon-kataszter szakrendszer (bruttó érték változás átvétele),
- elektronikus számla befogadásának fejlesztése,
- a bérkönyvelés egyszerűsítése érdekében történt fejlesztés.

A Gazdálkodási szakrendszer automatizált működésének kiterjesztése több ütemben valósult meg, figyelembe véve az önkormányzati kör igényeit, illetve a fejlesztéshez rendelkezésre álló kapacitásokat.

Az első ütemben az egyszerű gazdasági események könyvelésének automatizálása került bevezetésre. Ezek a következők voltak.

- A kötelezettségvállalások/követelések, valamint a kimenő számlák/bevételi bizonylatok automatikus kontírozása a felhasználók igényei szerint is elvégezhetőek.
- A speciális gazdasági események számviteli elszámolása során lehetővé vált a csak pénzügyi vagy költségvetési számviteli tételek könyvelése. Teljesítés igazolás fejlesztésének keretében a felhasználóknak lehetőségük van a 200 ezer Ft alatti számlák esetében a számla felvitellel egy időben történő automatikus teljesítésigazolásra is.
- Készpénzes kiadások esetén a kerekítéshez kapcsolódóan automatikus utalványrendelet lehet generálni a felhasználók igényeinek megfelelően. Több bankformátum tenanton belüli kezelésével egy tenanton belül több banki formátum egyidejű kezelése is megoldottá vált.
- Banki fájlok beolvasásának egyszerűsítésével lehetővé vált több beolvasott banki fájl egyszerre történő beemelésére és/vagy beemeléssel egyidejű banki nap nyitásra is.
- Bejövő számlák számlaképének feltöltése, lekérdezése, amellyel lehetővé vált bejövő számlákhoz feltöltött dokumentumok lekérdezhetőek, letölthetőek legyenek.

A csatlakozás következő ütemében, 2018. január 1-jén további 1268 (5.000 – 10.000 lélekszámú) önkormányzat csatlakozott az Önkormányzati ASP rendszerhez. Az előző évindítás pozitív tapasztalata alapján a Beállításvarázsló segítségével paraméterezték a önkormányzatok a gazdál-

kodási szakrendszert, így az év első munkanapján már egy használatra kész program várta a felhasználókat.

Fejlesztések közül kiemelt prioritású a törvényi előírás, jogszabályi kötelezettség miatti fejlesztés. Ilyen volt a 2018. évben a NAV Online adatszolgáltatási kötelezettség automatikus teljesítésének biztosítása, ami az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény 2018. július 1-jétől hatályos 10. számú mellékletében foglaltak szerinti adatszolgáltatási kötelezettségre vonatkozik. A fejlesztés határidőre elkészült, problémamentesen elindult, és jelenleg is problémamentesen működik.

A könyvelési automatizmusok kiterjesztése következő ütemében a következő fejlesztések készültek el, amelyek tovább csökkentették a könyvelési feladatok időigényét.

- A kötelezettségvállalás/követelés tételsorainak a bejövő/kimenő számlákhoz hozzárendelése, ezzel az automatikus kontírozást és a kivezetést a program automatikusan elvégzi.
- A bizonylatok csoportos kontírozása.
- A fejlesztésekkel az automatikus kontírozás kiterjesztése valósult meg, melynek segítségével a könyvelési feladatok időigénye csökkenthető.

Egyszerűsítésre került a gazdálkodási szakrendszer menü struktúrája, amelyben egy új fejeletmenü kialakítása valósult meg. Ezzel a fejlesztéssel többek között a kedvezékek közé kitehetőek azok a menüpontok, amelyeket a felhasználók gyakran használnak, illetve a látássérültek részére is elkészült az ehhez kapcsolódó beállítási lehetőség. A menüpont struktúra így igény szerint választható, a felhasználó döntése, hogy melyiket részesíti előnyben.

A 2019. január 1-jén rendszercsatlakozással csatlakozó megyei jogú városok és budapesti kerületek szintén a Beállításvarázsló minialkalmazással kezdték meg a program használatát. A korábbi évektől eltérően az új csatlakozók már 2018 augusztusától használhatták a programot, ismerkedhettek a felülettel, paraméterezhettek, gazdasági eseményeket rögzíthettek. A szeptemberben induló jelenléti képzésen tanultakat a programban gyakorolhatták, így nagyobb magabiztossággal indultak 2019. január elsején.

Mára már a gazdálkodási szakrendszert az önkormányzatok magabiztosan használják, ezáltal a kötelező adatszolgáltatások is határidőben készülnek. Ezen eredmények nagymértékben segítik az önkormányzati gazdálkodás hatékonyságát, illetve a jogszabály által előírt szankciók folyamatos csökkenését és várhatóan a megszűnését. Összességében elmondható, hogy a program a felhasználók igényeit figyelembe véve folyamatosan fejlődik, a felhasználók egyre nagyobb megelégedésére.

2.4.4. AZ ELEKTRONIKUS ÜGYINTÉZÉSI PORTÁL RENDSZER, ÉS ELEKTRONIKUS ŰRLAP-SZOLGÁLTATÁST MŰKÖDTETÉSÉNEK TAPASZTALATAI, A 2018-2019. IDŐSZAK EREDMÉNYEI

Az ASP rendelet a rendszercsatlakozó önkormányzatok számára kötelezővé teszi az elektronikus ügyintézési portál rendszer, ideértve az elektronikus űrlap-szolgáltatás használatát. Az önként csatlakozó intézmények az elektronikus ügyintézési szolgáltatásnak nem alanyai.

A jogszabálynak megfelelően 2019. január 1-jével minden rendszercsatlakozó önkormányzat számára biztosított az e-önkormányzat portálon történő ügyintézés lehetősége. Emellett az interfésszel csatlakozó önkormányzatok számára a Rendelet lehetővé teszi a szolgáltatás igény-

bevételeit, ha az interfészes önkormányzat az arra vonatkozó igényét bejelenti a Kincstár felé. A lehetőséggel élve **három önkormányzat kivételével az összes önkormányzat csatlakozott a szolgáltatáshoz.**

Az E-önkormányzat portálon (továbbiakban: Portál) a következő szolgáltatások voltak elérhetőek már 2018 januárját megelőzően is.

- Ügyindítás
- Mentett űrlapok
- Ügykövetés
- Adóegyenleg lekérdezés

Az adóegyenleg lekérdezés funkció 2018. évben bővült a részletes adószámla kivonat lekérdezés lehetőségével.

Ezt követően, 2019. év folyamán a szolgáltatások köre bővült az Adóbevallási információk lekérdezésével, illetve elkészült az élesítésre még nem került az E-fizetés szolgáltatás csomag.

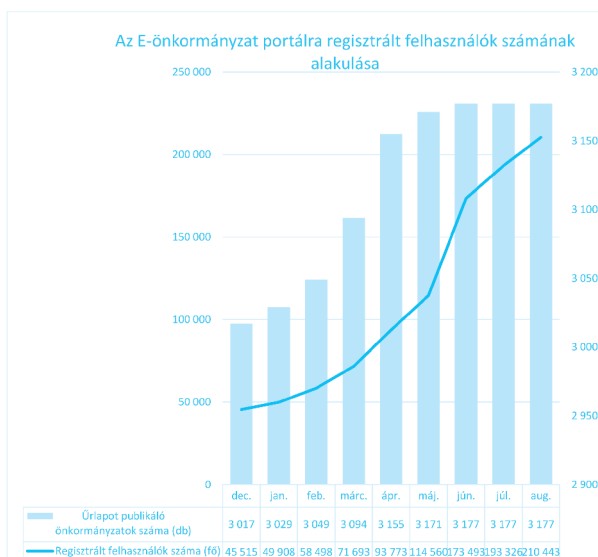
Több alkalommal kerültek módosításra, bővítésre a Portál tájékoztató szövegei, tájékoztató anyagok készültek az önkormányzatok számára a Portálon történő ügyintézés feltételeiről, az új űrlapokkal kapcsolatos publikációs feladatokról, folyamatban van a módosításokkal kapcsolatban a korábbi oktatási anyagok felülvizsgálata, és új GYIK összeállítása.

A Kincstár feladata az önkormányzatok számára az egyedi paraméterekkel megszemélyesíthető űrlap sablonok biztosítása. Az elektronikus ügyintézés megfelelő színvonalának biztosításához minden olyan űrlapot elérhetővé kellene tennünk, amelyet az önkormányzatok (jellemzően inkább a nagyvárosok) korábban saját elektronikus ügyintézési felületükön biztosítottak az ügyintézéshez. Ennek érdekében a 2018. év végén elérhető 55 űrlapot idén augusztusig 27 db-bal bővítettük, és ez év végéig további 58 db-ot kívánunk publikálni.

Az 58 űrlap jelenleg tesztelés alatt áll, a publikálást megelőzően a felhasználói kézikönyvben is rögzíteni kell az új űrlapok publikálásával kapcsolatos feladatokat.

Az elmúlt egy évben a nagyvárosok csatlakozásával jelentősen nőtt a szolgáltatást igénybevevők száma.

A Portálon regisztrált felhasználók száma 2018. december 1. és 2019. augusztus 1. között több mint négyszeresére, megközelítőleg 210 ezer főre nőtt.

Az önkormányzatokat több alkalommal tájékoztattuk az elektronikus ügyintézés biztosításával kapcsolatos kötelezettségekről, így felhívtuk figyelmüket az adóügyi űrlapok publikálásával kapcsolatos feladatokra is. Ennek köszönhetően az önkormányzatok ez idáig 127.026 db űrlapot tettek közzé.

A publikált űrlapok jelentős része, több mint 60%-a jelenleg is adóügyi űrlap.

Kimutatás a publikált űrlapok számának alakulásáról

Év	Hónap	Publikált űrlapok száma	Ebből adóügyi űrlap	Adóügyi űrlapok aránya
2018	12	85 020	50 224	59,07%
2019	1	85 866	50 697	59,04%
2019	2	86 709	51 196	59,04%
2019	3	89 279	52 792	59,13%
2019	4	94 893	56 328	59,36%
2019	5	123 921	79 193	63,91%
2019	6	125 708	80 028	63,66%
2019	7	126 467	80 207	63,42%
2019	8	127 026	80 317	63,23%

A leggyakrabban publikált 10 űrlap a következő:

- Kérelem adóigazolás, adóhatósági bizonyítvány kiadására
- Bejelentkezés, változás-bejelentés
- Adó- és értékbizonyítvány kiállítási kérelem

- Adatbejelentés a gépjárműadóról
- Tülfizetés átvezetési és visszatérítési kérelem
- Meghatalmazás önkormányzati adóügyekben
- Helyi iparüzési adó bevallás, állandó jellegű iparüzési tevékenység, 2018. évre
- Helyi iparüzési adó bevallás, állandó jellegű iparüzési tevékenység, 2017. évre
- Automatikus részletfizetési kérelem
- Megkeresés köztartozás behajtására

Az első 20 leggyakrabban publikált űrlap között már van anyakönyvi, hagyatéki és ipar-kereskedelmi eljáráshoz kapcsolódó űrlap is, (Anyakönyvi kivonat kiállítási kérelem; Adatszolgáltatás hagyatéki leltárhoz; Működési engedély kérelem üzletköteles termék forgalmazásához), azonban továbbra is célunk az önkormányzatok figyelmének felhívása az űrlappublikálás fontosságára, az önkormányzat oldali ügyintézési idő további csökkentése érdekében.

A portálon regisztrált felhasználók egyre nagyobb számban használják az önkormányzati űrlapokat. 2019. évben 152.536 űrlapot küldtek be május 31. napjáig, ebből 89.587 db-ot májusban. A magas szám az iparüzési adóbevallások benyújtásából adódik. Több korábban csatlakozott önkormányzat népszerűsíti az űrlap használatát, amely az önkormányzat oldali feldolgozást jelentősen lerövidíti. (kevesebb hibás űrlap, automatikus adatbetöltés).

Kimutatás az elektronikus űrlap beküldések számáról havi bontásban

Év	Hónap	Db
2018	1	421
2018	2	989
2018	3	1 335
2018	4	2 313
2018	5	14 123
2018	6	5 462
2018	7	3 938
2018	8	4 135
2018	9	5 358
2018	10	5 238
2018	11	5 701
2018	12	8 163
2019	1	11 628
2019	2	15 342
2019	3	18 475
2019	4	17 504
2019	5	89 587

Az elektronikus ügyindítás mellett az ügyfelek egyre nagyobb része használja az ügykövetés és az egyenleg lekérdezés funkciót is.

Kimutatás a helyi adó elektronikus ügyintézési használatáról

Év	Hónap	Ügykövetések száma Db	Adóegyenleg lekérdezések száma Db
2018	1	751	1 719
2018	2	1 312	2 969
2018	3	1 992	4 783
2018	4	2 217	4 381
2018	5	8 239	21 145
2018	6	4 089	11 101
2018	7	2 912	6 644
2018	8	3 051	8 788
2018	9	4 376	23 507
2018	10	3 859	10 600
2018	11	3 929	13 941
2018	12	4 108	15 255
2019	1	8 284	21 968
2019	2	10 166	41 641
2019	3	1 452	11 162
2019	4	7 091	43 526

Az elektronikus ügyintézással kapcsolatosan az alábbi témakörökben érkeznek hozzánk megkeresések, segítségnyújtási igények:

- az ügyindítás során a Céghely Tárhely ügykezelői jog hiánya (jelenleg Cég nevében csak Céghelyen keresztül lehet űrlapot beküldeni),
- az ügyindításnál kitöltéssel kapcsolatos kérdések,
- adóegyenleg lekérdezés során a képviselt adatainak lekérdezése az Adó szakrendszerben rögzített képviseleti jog hiányában nem működik,
- meghatalmazással kapcsolatos jogi kérdések,
- űrlapok beállításával vagy fejlesztésével kapcsolatos kérdések/kérések.

A beérkező bejelentéseknek ezen szolgáltatás esetében is csak kis része vonatkozik tényleges hibás működésre, a leggyakoribb igény a szakmai segítség kérése. A bejelentések kimutatása típus szerint az alábbi.

Kimutatás az elektronikus ügyintézéshez kapcsolódó bejelentésekről típus szerint

Szakrendszer	Hiba	Igény	Szakmai segítségkérés	Összesen
Elektronikus ügyintézési Portál	14	80	328	422
Űrlap menedzsment eszköz	1	58	170	229
Űrlapkitöltő		20	2	22
Összesen	15	158	500	673

Emellett gyakran érkeznek hozzánk olyan technikai jellegű kérdés, amely az elektronikus ügyintézés teljesen más területét érinti pl. Hivatali Kapu jogosultság beállítások, alapértelmezett HKP módosítása, elektronikus aláírás, NAV-val történő elektronikus kapcsolattartás.

Az elektronikus ügyintézési szolgáltatások az ügyfél szemében osztatlan folyamatok a saját ügyeik szempontjából, így nem is kell tudniuk, hogy azok számos építőkockából épülnek fel, és az egyes elemeknek adott esetben a szolgáltatói is mások. Amennyiben a folyamat bármely lépésénél elakadást tapasztal, problémájával hozzánk fordul; ilyenkor igyekszünk igényét a megfelelő szolgáltató irányába terelni, továbbítani.

Míndezek miatt az őszi képzések során első körben a megyei kollégák kapnak majd az általános elektronikus ügyintézéshez kapcsolatos oktatást, hogy a későbbiekben, amint az oktatásba illetve a hibajegyek kezelésébe is bevonásra kerülnek, úgy szakszerű választ tudjanak adni a felmerülő kérdésekre.

Összességében elmondható, hogy sikerült az elektronikus ügyintézés minden településen elindítani, és az önkormányzatokkal is együttműködve törekszünk a szolgáltatás fejlesztésére.

2.4.5. AZ ADÓ SZAKRENDSZER BEVEZETÉSÉNEK TAPASZTALATAI

Az Adó szakrendszer feladata, hogy biztosítsa a települési (helyi) önkormányzatok hatáskörébe tartozó központi és helyi adók, az adók módjára behajtandó köztartozások, díjak, valamint pótlékok,

bírságok, továbbá a közigazgatási hatósági eljárási illeték nyilvántartását, elszámolását, kezelését, lehetővé tegye az adókötelezettségek teljesítésével kapcsolatos ügyek elektronikus úton történő intézését.

Az Önkormányzati Adórendszer ezen elvárásoknak megfelelően biztosítja a helyi adózással kapcsolatos adóhatósági feladatok ellátásának teljes körű informatikai nyilvántartás-vezetésének támogatását, amelynek keretében:

- A hatósági tevékenység támogatására a jogszabályi előírásoknak megfelelő adatfeldolgozást, nyilvántartást biztosít a rendszer az elévülési időn belül az érintett adónemekre.
- Vezeti a települési önkormányzat hatáskörébe tartozó adók és adók módjára behajtandó köztartozások nyilvántartásáról, kezeléséről és elszámolásáról szóló miniszteri rendeletben meghatározott nyilvántartásokat.
- Biztosítja a kapcsolódó ügyiratok előállítását – érdemi döntés sablonokkal kiegészítve egyedi és „tömeges” jelleggel, valamint támogatja az esetlegesen felmerülő postázási és érkeztetési feladatokat is.
- A pénzügyi – számviteli feladatok ellátását is biztosítja a pénzforgalom feldolgozásától, az adózói folyószámla kezelésén át a különböző – pl. a gazdálkodási rendszer, a Magyar Államkincstár felé történő – adatszolgáltatásig.
- A rendszer része az elektronikus ügyintézés támogatása, az ELÜGY portálról történő egyenleglekérdezés támogatása, az elektronikus ügyiratok (pl. bevallások, bejelentések) fogadása, azok feldolgozásának biztosítása.
- Kezeli a külső adatkapcsolatokat – Magyar Államkincstár, BM, NAV, valamint a banki kapcsolatok és az önkormányzati főkönyv felé, illetve támogatja az információ szolgáltatás rendjében meghatározott feladatokat.
- Segítséget nyújt a központi adójogszabályokból eredő helyi képviselőtestületi rendeletalkotáshoz, így a – képviselőtestület döntése alapján bevezetendő – helyi adórendelet megalkotásához.

Az önkormányzati adórendszer a Magyar Államkincstár fejlesztésében készült el. A fejlesztés már 2014. évben megkezdődött, és a 2015. júliusi indulásra készült el az alap verzió. Ez alkalmas volt arra, hogy a pilot időszakban önkéntesen csatlakozó kis és közepes önkormányzatok az adózási feladataikat ellássák. A fejlesztés azonban tovább folytatódott annak érdekében, hogy a nagyobb, illetve a nagy (megyei jogú városok és kerületek) adóztatási feladatait is hatékonyan elláthassa.

A fejlesztés során több olyan új fejlesztési feladat is megjelent, ami jogszabályváltozás eredménye volt. Ilyen például a 2018-tól kötelezővé vált elektronikus ügyintézés, amelyre az adórendszert is alkalmassá kellett tenni.

A több ütemben csatlakozó önkormányzatok is foglalmaztak meg olyan fejlesztést igénylő feladatokat, amelyek az adóztatási tevékenységüket hatékonyabbá teszik. A folyamatos egyeztetések, konzultációk eredményeképpen mára az adó szakrendszer az ügynevezett nagyvárosi igényeket is kielégítő, a helyi adóztatást segítő rendszerré vált.

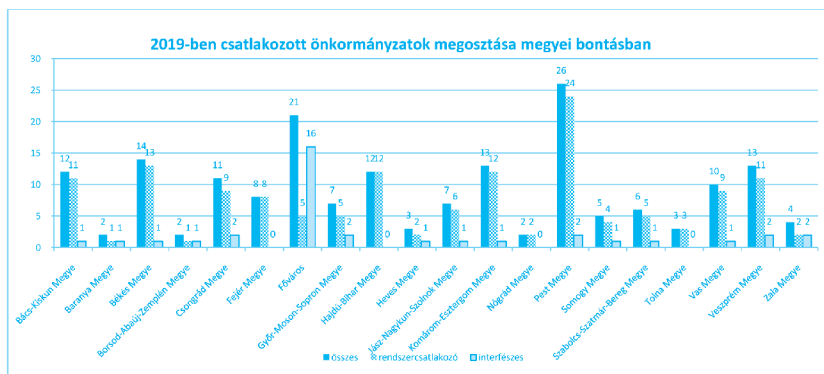
Természetesen a fejlesztési folyamatok nem állnak le, miután a működtetés során, valamint a jogszabályváltozásokhoz kapcsolódóan is vannak feladatok.

Az ASP Adó szakrendszer bevezetésének utolsó üteme azon 202 önkormányzatnál történő bevezetés, amely már a megyei jogú városok, illetve a fővárosi kerületek csatlakozását jelentette.

Az Adó szakrendszer szempontjából az interfészes csatlakozás során az önkormányzatoknak ki kellett alakítani a kapcsolatot a helyi iratkezelő rendszerrel. A Kincstár oldaláról kihívást jelen-

tett, hogy ezen nagyvárosok és kerületek összesen 14 különböző helyi irat rendszert használnak, így a kiadott központi interfész specifikációnak mindezen igényeknek meg kellett felelnie. A csatlakozás előfeltétele volt az Adó és a helyi irat rendszer közötti integrációs tesztek elvégzése, illetve azok dokumentálása. Minden csatlakozó önkormányzat számára kiemelt feladat volt a sikeres migrációhoz szükséges adatjavítások, adatpótlások elvégzése, melyben a megyei igazgatóságok és a központi kollégák is segítséget nyújtottak.

A 2019. évben csatlakozó önkormányzatok megyénkénti megoszlását az alábbi kimutatás szemlélteti:

A csatlakoztatás minden ütemben az előre meghatározottak szerint valósult meg, lehetővé téve a gördülékeny migrálást az önkormányzatok részére. Ezen feladat végrehajtásában kiemelt szerepe volt a központi és a megyei kollégák hatékony koordinálásának. A csatlakozást követően több, egyedi jellegű adatjavítási igény érkezett, amely elsősorban a nagyobb városok részéről fogalmazódott meg. Ezek jellemzően címetek érintő utólagos javítások (pl. „u” javítása „utca”-ra) voltak, amelyeket a Kincstár kiemelten prioritással kezel.

A csatlakozást követően a megyei jogú városok és a kerületek jelentős mennyiségű (közel 200 db) fejlesztési igényt fogalmaztak meg részben konzultációk eredményeképp, részben önálló SM rendszeri bejelentések formájában. A fejlesztési igények rendszerezése, prioritizálása és specifikálása folyamatos feladat. Az idei évben csak a legfontosabb fejlesztések kerülnek megvalósításra, mivel a csatlakoztatást követően az elsődleges feladat a stabil működés biztosítása.

2.4.6. IRATKEZELŐ SZAKRENDSZER

Az Iratkezelő szakrendszer támogatja az önkormányzati iratkezelési és általános ügyintézési tevékenységeket, a vonatkozó jogszabályokban előírt funkcionalitás biztosításával. Az iratkezelő szakrendszer megfelel a közfeladatot ellátó szerveknél alkalmazható iratkezelési szoftverekkel szemben támasztott követelményekről szóló 3/2018. (II. 21.) BM rendeletben foglalt előírásoknak.

Bevezetés előnyei: gyorsabb információáramlás, az integrációs folyamatok révén is munkaidő ráfordítás csökkenése, iratkezelésért fennálló személyi felelősség egyértelműen megállapítható.

Az Iratkezelő minden szakrendszerrel kapcsolatban áll, ezért az integrációs folyamatokban központi szerepet tölt be.

Az IRAT szakrendszert érintően a beérkezett bejelentések jelentős része programhasználatlaltal kapcsolatos kérdés. A beérkezett jegyek jelentős része az alapvető iratkezelési feladatok ellátá-

sán túlmenően elsősorban az elektronikus ügyintézés (pl. Hivatali Kapu használata, elektronikus hitelesítés), illetve az egyes szakrendszeri (különösen az ADÓ szakrendszer, illetve az Onkado program kapcsán) integrációk kapcsán keletkezett. Előfordul hibás rendszerhasználat/rossz beállítás, vagy hibás adatrögzítés a felhasználók részéről.

Az adatjavítások/módosítások jellemzően néhány nap alatt megtörténnek.

2.4.7. INGATLANVAGYON-KATASZTER SZAKRENDSZER

Az ingatlanvagyon-kataszter szakrendszer feladata az önkormányzat tulajdonában vagy vagyonkezelésében lévő ingatlanok nyilvántartása. A szakrendszer a 147/1992. (XI. 6.) Korm. rendelet szerint tartja nyilván a kataszterek adatait. Az ASP rendszer részeként bevezetett ingatlanvagyon-kataszter szakrendszer az ASP rendszeren belül önálló rendszerként, illetve ASP keretén belül működő Gazdálkodási szakrendszerrel integrált módon is használható.

Az önkormányzati bejelentések jellemzően jellemzően a migrációra, statisztika elkészítésére, valamint az IVK-GAZD integrációs kapcsolatra vonatkoznak.

2.4.8. IPAR- ÉS KERESKEDELMI SZAKRENDSZER

Az Ipar- és kereskedelmi szakrendszer biztosítsa az önkormányzati hatáskörbe utalt ipari és kereskedelmi igazgatási ügyek ügyintézésének teljes körű elektronikus támogatását és az adatok nyilvántartását, lehetővé teszi az ügyek elektronikus úton történő intézését, valamint támogatja a jogszabályokban meghatározott KSH és egyéb rendszeres vagy eseti adatszolgáltatások, közzétételi feladatok elektronikus úton történő teljesítését.

A beérkezett önkormányzati bejelentések a bevezetés során főleg migrációs hibákra irányultak.

3. AZ ASP RENDSZER TOVÁBBFEJLESZTÉSÉNEK LEHETSÉGES IRÁNYAI

A helyi önkormányzatok számára a rendszerhez történő kötelező csatlakozást (rendszer-csatlakozással vagy interfészes megoldással) az Möt. 2016. július 1-jén hatályba lépett módosítása írta elő, a csatlakozás módját, határidejét, eljárási rendjét szabályozó ASP rendelet lehetővé tette, hogy ha az önkormányzatok illetve a gazdasági feladatokat ellátó hivatalok más, az irányításuk alá tartozó költségvetési szerv gazdasági feladatát is ellátták, akkor ezek a költségvetési szervek is rendszer-csatlakozással csatlakoztak, továbbá az ASP rendelet az önálló gazdasági szervezettel rendelkező költségvetési szervek számára megnyitotta az önkéntes csatlakozás lehetőségét.

Jelenleg az önkormányzati szektor költségvetési szervei csak egy részének feladatellátását támogatja az ASP rendszer, illetve csak a rendszerhez csatlakozott költségvetési szervek adatai kerülnek továbbításra az adattárház számára, amelynek eredményeként az adattárházi riportok, kimutatások, statisztikák, elemzések nem az önkormányzati szektor egészére, hanem annak csak egy jelentős részére biztosítanak rálátást.

Megfontolandó lehetőség az ASP rendszer szolgáltatásaihoz való csatlakozás lehetőségét az önkormányzati szektor minden költségvetési szerve - esetleg az önkormányzati alrendszerbe tartozó valamennyi államháztartási szerv (nemzetiségi önkormányzatok és költségvetési szervei) – számára biztosítani. Jelenleg 889 olyan költségvetési szerv van az önkormányzati alrendszerben, amely nem csatlakozott az önkormányzati ASP rendszerhez.